

**URAD VLADE ZA KOMUNICIRANJE
GREGORČIČEVA ULICA 25****1000 LJUBLJANA**predlagam.vladi@gov.si**ZADEVA: PREDLOG 504: Pornografija in spolni odnosi za mladoletne
ZVEZA: vaš dopis, št.: 092-51/2010/1 z dne 16. 3. 2010**

Po pregledu Uradnega lista sem ugotovil, da je v Sloveniji prepovedano osebi, mlajši od petnajst let, prodajati, prikazovati ali z javnim razstavljanjem ali kako drugače omogočiti, da so ji dostopni spisi, slike, avdiovizualni ali drugi predmeti pornografske vsebine, ali ji pokazati pornografsko ali drugačno seksualno predstavo. Kršitelja se kaznuje z denarno kaznijo ali zaporom do dveh let. Prepovedano je tudi prakticiranje spolnih odnosov z osebo, ki je mlajša od 15 let.

Iz tega je razvidno, da je Slovenija zelo odprta glede prikazovanja pornografije in spolnosti, saj je v večini zahodnoevropskih državah ta omejitev omejena na 18 let starosti. Problem v Sloveniji je torej ta, da je pornografija kljub omejitvam lahko dostopna tudi osebam, ki so mlajše od 15let. Drugi problem je ta, da določeni predstavniki začnejo s spolnimi odnosi že pri 12 letih starosti. To pa sicer zakonsko ni prepovedano. Ker so osebe, stare med 12-15 letom biološko že sposobne prakticirati spolne odnose, jim tega noben ukrep ne bo mogel preprečiti. Spolni odnosi so prepovedani samo polnoletnim osebam, ki prakticirajo spolne odnose z osebo, mlajšo od 15 let. Ker je pornografijo in spolne odnose težko nadzorovati, bi država morala razmišljati v tej smeri, da se v osnovnih šolah uvede predmet Spolna vzgoja. Najbolj idealno bi bilo uvesti ta program v 5. razredu devetletke (povprečna starost otrok v 5. razredu je 10 let), to bi bilo nekje 2 leti preden so prvi posamezniki biološko sposobni prakticirati spolne odnose. Torej naloga država naj ne bi bila omejevanje spolnih odnosov, temveč izobraževanje otrok, preden se podajo v prvi spolni odnos. Prepričevati otroka, da pred 15 letom ne sme seksat, ker je to zanj še prezgodaj, je totalen absurd. Imamo nemalo primerov, ko ženske zanosijo že pri 12 letih. Zato pa ni kriva ne država, ne slab nadzor spolnosti, za to je kriva nepravilna vzgoja staršev in pa pomanjkanje spolne vzgoje v osnovnih šolah. Če se 12 letni otrok odloči za spolni odnos, mu bo to težko kdo preprečil. Otroku je potrebno dati ustrezno izobrazbo, da tudi če se odloči za spolni odnos že 12 letih, da to izpelje brez posledic, ki bi vplivale na njegovo spolno in psihično življenje. Razložiti bi mu bilo potrebno tudi, kaj je to pornografija, kaj pornografija predstavlja in čemu služi. Če 10 letni otrok zna seštevati, odštevati, množiti in deliti, bo razumel tudi osnove o spolnosti in o tem, kaj prikazuje pornografska vsebina.

ODGOVOR

Prizadevanja Ministrstva za šolstvo in šport za dvig ravni znanja na tem področju potekajo. Na Zavodu RS za šolstvo je izšel didaktično metodičen priročnik za učitelje: »Varna izbira za odgovorno spolnost – O vama«, ki ima priloženih deset tematskih folij za uporabo pri pouku. Razpisali smo seminarje za učitelje s to tematsko vsebino. Prav tako ima pomembno mesto vzgoja za zdravje v vzgojnem načrtu. Ministrstvo za šolstvo in šport bo okrepilo prizadevanja za sistematično izvedbo teh vsebin. Spolno vzgojo je nemogoče obravnavati povsem ločeno od drugih področij človekovega doživljanja in vrednotenja, zato o uvedbi samostojnega predmeta trenutno ne razmišljamo.

Vedenje o spolnosti ni vključeno samo v naravoslovne predmete (biologijo) temveč tudi v druge (družboslovne) predmete. Spolnost želimo v šolskem sistemu obravnavati celovito in ne samo kot biološko vprašanje. Poleg vedenja, ki je predpisano z učnimi načrti, je strokovni svet sprejel tudi dokument Koncept vključevanja zdravstvene vzgoje v kurikulum, ki obravnava navedene vsebine kot medpredmetne in zato navaja šole k izvajanju navedenih vsebin tudi v okviru drugih oblik, ki jih ponujajo vzgojno-izobraževalni programi (npr. razširjen program osnovne šole, razredne ure, naravoslovni dnevi, obvezne izbirne vsebine v gimnaziji ipd.). Ministrstvo za šolstvo in šport je v letu 2010 uvedlo novost, in sicer bodo lahko učenci ob koncu osnovne šole ali ob začetku srednje šole podpisali izjavo o odgovorni spolnosti, ki bo po našem mnenju spodbudila razpravo o spolnosti, hkrati pa bo spodbudila otroke, da se bodo pozanimali o posledicah, ki jih spolnost prinaša.

Poudariti je treba, da šole tovrstne vsebine vključujejo v projekte, predavanja, ki jih izvajajo zunanji strokovnjaki, nevladne organizacije ipd.. V prihodnje ministrstvo načrtuje, da bi s pomočjo sredstev Evropskega socialnega sklada šolam zagotovili dodatna sredstva za izvajanje projektov tudi s področja spolne vzgoje. Na ta način želimo zagotoviti možnost izvajanja kakovostnih in svežih programov.

Sicer pa o tem že nekaj časa poteka širša strokovna razprava. Zavod RS za šolstvo je v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport v torek, 16. marca 2010, pripravil strokovni posvet z naslovom Spol in spolna vzgoja za razrednike in svetovalne delavce v osnovnih in srednjih šolah. Posveta so se poleg ministra za šolstvo in šport dr. Igorja Lukšiča in direktorja Zavoda RS za šolstvo mag. Gregorja Mohorčiča udeležili tudi naslednji predavatelji: dr. Tadej Battelino (Pediatrična klinika), dr. Aleš Debeljak (FDV), Evita Leskovšek, dr. med (Inštitut RA za varovanje zdravja), Alenka Hafner, dr. med in Fani Čeh iz Zavoda RS za šolstvo in šport.

Sebastijan Magdič
Služba za odnose z javnostmi MŠŠ